

VYJÁDŘENÍ ODBORNÍKA NA CHYSTANOU ZÁSTAVBU NA ÚPATÍ BERKOVSKÉHO VRCHU

Vrchovany jsou dodnes pozoruhodnou vesnicí se zachovanou tradiční lidovou architekturou (reprezentovanou především velkými patrovými domy). Celkový ráz vsi nebyl dosud výrazněji narušen novodobými úpravami ani novodobou zástavbou. Její estetické i památkové hodnoty zvyšuje malebná krajinná poloha na úpatí dominantní čedičové kupy se zříceninou hradu Starý Berštejn.

Záměr zástavby částí pozemků p. č. 580/5 a 580/7, přiléhajících k zástavbě horní části vsi, **považuji za vysloveně nešťastný.** Přiléhající horní část vesnice si dodnes uchovala vazby na okolní otevřenou zemědělskou krajinu i celkový hmotový ráz s několika pozoruhodnými stavebními památkami, který nenarušila výrazněji ani recentní chatová zástavba. Typická je zde návaznost zahrad usedlostí a chalup na okolní volnou krajinu, kterou novější zástavba respektuje. Případným zastavěním této části zemědělsky využívaných ploch se přirozené urbanistické vazby sídla na krajinu navždy přeruší. Ještě horší dopad by pak nová zástavba měla na vnější pohledy na vesnici, jak je můžeme vnímat mimo jiné z komunikace od severu ze vsi Chlum: v podnoží hradního vrchu a za zahradami by vznikla enkláva novodobé zástavby, která by ani přes případnou regulaci vzhledu novostaveb (např. úpravou barevnosti a sklonů střech) nepřestala být v extravilánu vsi cizorodým a rušivým prvkem.

Vesnice s přirozenými vazbami na krajinu a dochovanou zástavbou jsou v naší zemi čím dál vzácnější. Proto se velmi přimlouvám za to, aby v lokalitě nebyla žádná nová zástavba realizována.

Ing. arch. Jan Pešta

Odborník na městské, vesnické a krajinné památkové zóny

Fakulta architektury ČVUT v Praze, Ústav památkové péče

Autor Encyklopedie českých vesnic